

ANTI-STEMDWANGPARTIJ

Eind jaren twintig verzamelden enkelen anarchisten zich in de **Anti-Stemdwangpartij** (ASP) om te protesteren tegen de stemplicht. Al vanaf zijn invoering in 1917 was deze stemplicht uiterst omstreden. Vooral anarchisten protesteerden tegen de wet, die zij als een aantasting van hun vrijheid beschouwden. Zo ageerde het anarchistische blad *De Vrije Socialist* tegen de 'stemdwang' door de **Rapaille Partij** op te richten, onder leiding van de straatmuzikant en zwerver Hadjememaar (echte naam: Cornelis de Gelder). Nadat de Rapaille Partij was uiteengevallen, probeerde de ASP de fakkel over te nemen.

De partij was in de winter van 1927 opgericht door de anarchist Pieter Wilhelm Oversteegen en zijn zoon George Oversteegen om deel te kunnen nemen aan de dat jaar te houden Provinciale Statenverkiezingen in Noord-Holland. In het door de Oversteegens volgeschreven partijblad *Het Raadsheertje* werd op sarcastische toon de draak gestoken met de democratie, het parlementarisme, de partijpolitiek en de baantjesjagerij. De ASP wenste niet alleen afschaffing van de stemdwang, maar van alle vertegenwoordigende lichamen, die volgens de partij slechts marionetten van de machthebbers waren.

De verkiezingen voor de Provinciale Staten leverde de partij in Noord-Holland 3430 stemmen (0.55%) op, te weinig voor een zetel. Ook in Friesland nam een lijst van de Anti-Stemdwangpartij deel aan de verkiezingen, evenmin met veel succes (513 stemmen).

Meer bijval kreeg de partij bij de verkiezingen voor de gemeenteraad van Haarlem. Na een humoristisch getinte campagne (compleet met 'zingende kandidaten') kreeg de partij 1012 stemmen (2.2%), net genoeg voor een restzetel. Onder grote belangstelling verscheen lijsttrekker George Oversteegen vervolgens met een hoge hoed en op klompen voor de eerste maal op het stadhuis van Haarlem. Daarmee zette Oversteegen meteen de toon voor zijn ludieke, provocerende optreden in de gemeenteraad.

De verkiezing van Oversteegen zou het enige hoogtepunt uit het bestaan van de partij blijken te zijn. De deelname aan de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 3 juli 1929 werden geen succes voor de partij. Onder leiding van A.C. Seymour kreeg de partij slechts 1125 stemmen (0.03%).

In 1930 stapte George Oversteegen over naar de fractie van de **Communistische Partij Holland** in de Haarlemse gemeenteraad. Het vertrek van Oversteegen betekende feitelijk ook het einde van de ASP. Na 1930 is niets meer van de partij vernomen.